

Robert Wiluś

Katedra Geografii Miast i Turyzmu
Uniwersytet Łódzki
90-142 Łódź, ul. Kopcińskiego 31
robwil@geo.uni.lodz.pl

Sprawozdanie z dorocznej konferencji Międzynarodowego Zrzeszenia ATLAS: „Networking and Partnership in Destination Development and Management”, Neapol 3–6 kwietnia 2004 r.

W dniach 3–6 kwietnia 2004 r. w Neapolu odbyła się jedenasta doroczna konferencja naukowa międzynarodowej organizacji szkół wyższych zajmujących się kształceniem na potrzeby turystyki ATLAS¹ poświęcona problematyce zarządzania rozwojem turystyki w obszarach recepcyjnych. Organizatorami tegorocznymi konferencji byli National Research Council – Institute for Service Industry Research i Wydział Ekonomii Uniwersytetu Parthenope w Neapolu. Obrady odbywały się w obiektach uniwersyteckich, a konkretnie w za- bytkowej klasycystycznej willi Doria D’Angri położonej na północ od centrum miasta na wysokim brzegu Zatoki Neapolitańskiej. Niemal od samego początku na konferencjach ATLAS-u spotykają się naukowcy zajmujący się turystyką i przedstawiciele branży turystycznej z wielu krajów. Celem omawianej konferencji było stworzenie forum dialogu i dyskusji na temat istniejących i tworzących się relacji marketingowych pomiędzy prywatnym i publicznym sektorem gospodarki turystycznej a lokalną społecznością i turystami, prowadzących do rozwoju turystyki. W szczególności zwracano uwagę na rozwój tego rodzaju powiązań w kontekście zmian zewnętrznego i wewnętrznego otoczenia globalnego przemysłu turystycznego, gdzie konkurencja zastępowana jest coraz bardziej przez współpracę i partnerstwo. Mechanizmy powstawa-

Report on the Annual Conference of the International ‘ATLAS’ Association: ‘Networking and Partnership in Destination Development and Management’ Naples 3–6th April 2004

The eleventh annual conference of the international ATLAS¹ organisation (universities providing courses for tourism purposes) was held on 3–6th April 2004 and was devoted to development and management of tourism in reception areas. The conference was organised by the *National Research Council – Institute for Service Industry Research* and the Department of Economics at the Parthenope University in Naples. The sessions took place north of the city centre on the cliffs of the Bay of Naples at the historic neo-classical *Doria d’Angri* villa owned by the university. ATLAS conferences bring together academics dealing with tourism and representatives of the tourism industry from many countries. The aim was to create a discussion forum concerning existing and emerging marketing relations that lead to tourism development, between private and public sectors of the tourism economy, and the local community and tourists. Particular attention was given to changes in the global tourism industry where competition is increasingly replaced by cooperation and partnership.

nia i utrwalania wzajemnych relacji w szeroko rozumianej turystyce, zmiany w zarządzaniu turystyką zarówno w prywatnym jak i publicznym sektorze turystycznym, prowadzące do rozwoju turystyki, były podstawowymi zagadnieniami omawianymi w licznych wystąpieniach plenarnych i warsztatowych. Statystyka konferencji przedstawia się imponująco. W trakcie dwóch plenarnych oraz 45 warsztatowych sesji przedstawiono łącznie aż 119 referatów. Trudno jest w tym momencie zaprezentować i omówić tematykę wszystkich wystąpień. Pierwszy plenarny referat, rozpoczynający część merytoryczną konferencji, przedstawiła Patricia Barnett, która reprezentowała organizację *Tourism Concern*². Wystąpienie dotyczyło generalnie problemów zrównoważonego rozwoju turystyki w krajach rozwijających się. Referentka mówiła głównie o problemach jednostronnego wykorzystywania zasobów turystycznych biednych krajów przez światowych tuoperatorów oraz zwracała uwagę na negatywne skutki społeczne i ekonomiczne, jakie niesie taka sytuacja w tych krajach. Jednocześnie przekonywała ona o konieczności uświadamiania turystów odwiedzających te kraje za pośrednictwem dużych tuoperatorów, a także samych organizatorów turystyki, że poprzez właściwe wykorzystanie lokalnych zasobów turystycznych mogą oni przyczynić się nie tylko do ich zachowania, ale również do poprawy ogólnej sytuacji społeczno-ekonomicznej biednych krajów. Z kolei w drugim referacie plenarnym, który rozpoczął obrady drugiego dnia konferencji, prof. Michael Hall z Uniwersytetu Otago w Nowej Zelandii, obecny Przewodniczący Międzynarodowej Grupy Geografii Turyzmu przy Unii Geograficznej, mówił o procesie globalizacji i jego skutkach dla rozwoju światowej turystyki. Po wystąpieniach plenarnych w kilku salach jednocześnie odbywały się do wieczora sesje warsztatowe, które miały charakter prezentacji i dyskusji kameralnych. Pierwszego dnia konferencji tematy sesji warsztatowych³ skupiały się wokół zagadnień innowacji technologicznych w turystyce i ich wpływu na tworzenie się powiązań w turystyce oraz na jakość usług turystycznych, instytucji działających na rzecz rozwoju destynacji turystycznych, współpracy ze społecznościami obszarów recepcyjnych, lokalnych systemów turystycznych oraz roli dziedzictwa wielokulturowego, imprez kulturowych w rozwoju współpracy podmiotów turystycznych. Wymienione tematy sesji warsztatowych powtórzyły się drugiego i trzeciego dnia konferencji. Z innych tematów poruszanych w trakcie spotkań

Mechanisms for creating and preserving mutual relations in tourism, and changes in tourism management leading to tourism development both in private and public sectors were the main issues discussed during the presentations and workshops.

The conference statistics are impressive. During the two plenary sessions and 45 workshops, speakers presented 119 papers, so it would be difficult to introduce and discuss all of them. The first plenary paper, opening the theoretical part of the conference, was presented by Patricia Barnett representing *Tourism Concern*², on the problems of balanced tourism development in developing countries. The presenter spoke mainly about the problem of the one-sided exploitation of tourism resources in poor countries by global tour-operators, and pointed to their negative social and economic consequences. At the same time she was trying to demonstrate that tourism visiting these countries, as well as tour-operators, should be made aware that through rational exploitation of local tourism resources they may not only contribute to their preservation, but also to an improvement in the general socio-economic situation. The second plenary session opened the second day. Prof. Michael Hall from Otago University in New Zealand, the current president of the *International Group on Tourism* at the *International Geographical Union (IGU)*, spoke about globalisation and its consequences for the development of global tourism.

After each plenary session, workshops in the form of presentations and discussions in small groups took place simultaneously in several rooms until the evening. On the first day the topics³ concerned technological innovations in tourism and their role in tourism networking and service quality. Other discussions concerned institutions working for the development of tourism destinations, cooperation with communities inhabiting reception areas and local tourism systems, as well the role of

warsztatowych można wymienić zagadnienia tworzenia się systemu powiązań w turystyce w obszarach przygranicznych i rozwój zrównoważony jako przykład partnerstwa społeczności lokalnej i przemysłu turystycznego.

Tradycją konferencji ATLAS-u są także robocze spotkania grup badawczych działających przy ATLAS-ie. W Neapolu spotkali się członkowie: Grupy Turystyki Kulturowej (*Cultural Tourism Research Group*), Polityki Turystycznej (*Policy Research Group*), *Tourism SME⁴ Research Group*, Turystyki Religijnej i Pielgrzymkowej (*Religious Tourism and Pilgrimage Research Group*), Turystyki Biznesowej (*Business Tourism Research Group*), Atrakcji Kulturowych (*Cultural Festival Research Group*), *Backpackers Research Group*.

Oprócz spotkań merytorycznych w czasie konferencji ATLAS-u odbywają się także spotkania członków tej organizacji i komitetu wykonawczego. Mają one na celu m.in. przedstawienie przez Przewodniczącego sprawozdania z działalności organizacji w ostatnim roku, aktualnego stanu finansowego, kadrowego, a także określenie dalszych kierunków działań zarówno merytorycznych, jak i organizacyjnych. W czasie tych spotkań prezentuje się i dyskutuje, a także akceptuje kandydatury przyszłych organizatorów konferencji. Wiadomo już, że następną konferencją ATLAS-u w 2005 r. odbędzie się w Antalyi w Turcji, a w 2006 r. organizatorem będzie Uniwersytet Łódzki.

Ogółem w konferencji wzięło udział prawie 300 osób z 32 krajów. Najwięcej uczestników pochodziło z Włoch (98 osób), Wielkiej Brytanii (44 osoby), Holandii (38 osób), Portugalii (21 osób), Australii i Hiszpanii (po 12 osób z każdego kraju) oraz Finlandii (10 osób). Z pozostałych krajów warto wymienić także Nową Zelandię (8 osób), Irlandię (7 osób), Szwecję (6 osób) oraz Turcję, Belgię, Niemcy (po 4 osoby z każdego kraju) i Chiny, Malesję, Meksyk, Polskę (po 3 osoby z każdego kraju). Swoich przedstawicieli miały również takie kraje, jak USA, Japonia, Izrael, Cypr, Islandia, Indonezja, Rumunia, Bułgaria, Serbia i Czarnogóra, Dania, Azerbejdżan, Węgry, Czechy i Maleszja.

NOTES

¹ Association for Tourism and Leisure Education powstało w 1991 r. początkowo jako organizacja zrzeszająca szkoły wyższe kształcące w zakresie turystyki i rekreacji najpierw w Europie, a ostatnio także i na pozostałych kontynentach. W ostatnim okresie do ATLAS-u zaczęły przystępować instytucje nie prowadzące działalności edukacyjnej, zajmujące się tylko badaniami naukowymi w zakresie turystyki i rekreacji

multi-cultural heritages and cultural events in the development of cooperation between different actors on the tourism market. The topics continued on the second and third days but others discussed included the problems of tourism networking in borderland areas, and balanced development as an example of partnership between the local community and the tourism industry.

In the tradition of ATLAS conferences there were meetings of research groups and the following met in Naples: Cultural Tourism, Policy, Tourism SME⁴, Religious Tourism and Pilgrimage, Business Tourism, Cultural Festival and Backpackers.

The ATLAS conference is also an opportunity for its members and executive committee to meet. The Chairman presents a report on the organisation's activity in the past year, the current financial and personnel situation, as well as future activities. During the meetings candidates for organisers of the following conference were presented, discussed and accepted, and it was decided that the next ATLAS conference will be held in Antalya, Turkey in 2005, and the University of Łódź will be the organiser in 2006.

Nearly 300 participants from 32 countries took part. The largest numbers were from Italy (98), Great Britain (44), the Netherlands (38), Portugal (21), Australia (12), Spain (12) and Finland (10). New Zealand had eight representatives, Ireland seven, Sweden six, Turkey, Belgium and Germany four each, and China, Malaysia, Mexico and Poland three each. The USA, Japan, Israel, Cyprus, Iceland, Indonesia, Romania, Bulgaria, Serbia and Montenegro, Denmark, Azerbaijan, Hungary, and the Czech Republic had single representatives.

NOTES

¹ The Association for Tourism and Leisure Education was established in 1991, originally as an organisation participating universities offering courses in the field of tourism and recreation. first in Europe, later also on the other continents. Recently ATLAS has been accessed by institutions which do not run educational activity but only deal with research into tourism and recreation as

oraz reprezentujące szeroko rozumiany przemysł turystyczny. Obecnie ATLAS liczy prawie 300 członków (BACHVAROV 2003).

² Brytyjska organizacja członkowska zajmująca się poprzez organizowane przez siebie kampanie promowaniem zrównoważonego rozwoju turystyki, zwłaszcza w krajach rozwijających się, sprzeciwiająca się nadmiernemu eksploataowaniu zasobów turystycznych tych krajów przez światowy przemysł turystyczny oraz starająca się określić sens współczesnej turystyki.

³ Tytuły sesji warsztatowych: *Innovation, Technology & Networking, Networking for Quality, Institution & Networking, Community Participation, Destination Development by Networking, Tourism Local System & Networking, Networking with SMEs, Heritage Tourism & Networking, Destination Development by Networking, Events for Networking, Cultural Diversities & Partnership, Networking for Sustainability, Tourism Networking Across Borders, Local Resources & Networking, Events for Networking.*

⁴ SME (*small and medium-sized enterprises*) – małe i średnie przedsiębiorstwa.

well as representatives of the tourist industry. At present ATLAS has nearly 300 members (BACHVAROV 2003).

² A British organisation which organises campaigns promoting balanced tourism development, particularly in developing countries. It protests against excessive exploitation of the tourist resources of these countries by the global tourist industry, and tries to define the meaning of contemporary tourism.

³ Titles of workshop sessions: *Innovation, Technology & Networking, Networking for Quality, Institution & Networking, Community Participation, Destination Development by Networking, Tourism Local System & Networking, Networking with SMEs, Heritage Tourism & Networking, Destination Development by Networking, Events for Networking, Cultural Diversities & Partnership, Networking for Sustainability, Tourism Networking Across Borders, Local Resources & Networking, Events for Networking.*

⁴ SME – Small and medium-sized enterprises.